

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Centralskolan 4-6

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Grundskolan 4-6

2022-03-01 till 2023-03-01

Innehållsförteckning

Ansvarsfördelning	3
Delaktighet	4
Utvärdering	4
Vår vision	5
Främjande insatser – en förklaring	6
Främjande insatser i lärmiljön.....	6
Värdegrund - mål och uppföljning	8
Centralskolans mål med värdegrundsarbetet.....	8
Värdegrundsord	9
Kartläggning - kartläggningsmetoder.....	11
Elevernas delaktighet i kartläggningen	11
Förebyggande mål och åtgärder- en förklaring	12
Utvärdering av förebyggande åtgärder från föregående års plan.....	12
Förebyggande åtgärder att arbeta med utifrån aktuell kartläggning	23
Rutiner för akuta situationer.....	25
Arbete med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen.....	26
Bilagor	
Ordningsregler.....	27
Det här händer om du bryter mot ordningsreglerna	28
Förtydligande ang. omhändertagande av föremål och åtgärder vid ordningsstörande uppträdande	28
Sammanställning av Perstorps kommuns trivselenkät	30
Trygghetsvandring.....	31

Ansvarig för planen

Rektor Lena Andersson

Ansvarsfördelning

Det är rektors ansvar att:

All personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i skolan.

Skolan granskar sin verksamhet för att upptäcka risker för diskriminering och kränkningar.

Det drivs ett målinriktat arbete för att främja likabehandling och motverka kränkande behandling.

En årlig plan upprättas, utvärderas och revideras i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.

En utredning görs och att åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier och kränkningar förekommer.

Se till att skolan har en modell för dokumentation av sådana händelser.

Det är personalens ansvar att:

Följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som förmedlas och sträva efter likabehandling.

Vara lyhörda för stämningen på skolan och hur det sociala samspelet i klasserna fungerar.

Tillsammans med eleverna kommunicera, diskutera och implementera skolans ordningsregler

I det vardagliga arbetet prata med eleverna om konfliktlösning och påtala kränkningar.

Åtgärder vidtas när diskriminering eller kränkande behandling misstänks, anmäls eller upptäcks.

Dokumentera fall av diskriminering eller kränkande behandling.

Följa upp utredda fall av diskriminering och kränkande behandling.

Personalen i skolan förväntar sig att vårdnadshavare:

Stöttar sina barn att vara goda kamrater.

Påtalar diskriminering och kränkande behandling som förekommer i skolan.

Samarbetar med skolan när det gäller hantering av eventuell kränkande behandling.

Personalen i skolan förväntar sig att elever:

Är goda kamrater och följer skolans ordningsregler.

Påtalar diskriminering och kränkande behandling som förekommer i skolan.

Samverkar tillsammans med personalen att återkoppla och utveckla det ständigt pågående arbetet med att motverka kränkande behandling.

Planen gäller från

2022-03-01

Planen gäller till

2023-03-01

Delaktighet

Elevernas delaktighet

Våra elever ska ges inflytande över utbildningen, stimuleras att ta aktiv del i att vidareutveckla den och hållas informerade om frågor som rör dem. På en skola händer ibland saker som personalen inte känner till. Eleverna bär på en betydande kunskap om den miljö och kultur de vistas i både i och utanför skolan. Detta är kunskap som vi är måna om att ta del av. Vi involverar eleverna bland annat genom våra elevdemokratiska forum såsom klassråd, elevråd samt genom att värna om ett öppet klimat för diskussion. Vidare undersöker vi kontinuerligt den enskilda elevens upplevda trivsel genom sociogram, utvecklingssamtal, hälsosamtal med skolsköterskan samt enkäter och utvärderingar.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare inbjuds att komma med synpunkter och är välkomna att föra en dialog via forumen föräldraråd, vår lärplattform samt vid föräldramöten i frågor som rör likabehandlingsarbete.

Personalens delaktighet

Personal och representanter från skolans elevhälsoteam är de som arbetar främjande, genomför kartläggningar, analyserar och genomför åtgärder i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Förankring av planen

För att planen ska bli ett kraftfullt verktyg för elevernas trygghet måste den vara känd hos elever, vårdnadshavare och personal. Alla i verksamheten behöver veta att den finns och vad som står i den. Därför lyfts planen i olika forum så som på klassråd, i undervisningen, i elevråd samt på skyddsronder. Vårdnadshavare samt övrig personal informeras genom att planen finns på lärplattformen och på hemsidan.

Utvärdering

Planen ska utvärderas i diskussionsforum på arbetsplatsträffar i samtliga arbetslag, på skolans elevhälsoteams möte samt på skolans elevråd. Planen ska läggas ut på lärplattformen och skolans hemsida så att vårdnadshavare ska ha möjlighet att inkomma med synpunkter.

Delaktiga i utvärderingen av planen

Personal, elevhälsa, elever, vårdnadshavare och ledning är delaktiga i den årliga utvärderingen.

Resultat av utvärderingen av planen

Resultatet från utvärderingen av föregående års plan visar på målen i nästa års plan.

Årets plan ska utvärderas senast

2023-02-22

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor Lena Andersson

Vår vision

Centralskolan 4-6 kännetecknas av trygghet, tolerans, öppenhet och trivsel. Alla bemöts med värdighet och respekt, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Skolan är fri från diskriminering, trakasserier och annan form av kränkande behandling.

Alla skolor ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling.

Huvudmannen för en förskola, skola eller annan verksamhet som regleras i skollagen är skyldig att se till att det finns ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Det gäller i varje verksamhet, till exempel i varje förskola eller skola. Huvudmannen ska

- se till att förskolor och skolor genomför åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling
- se till att förskolor och skolor årligen tar fram en plan mot kränkande behandling.

Planen mot kränkande behandling ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Den ska också innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolor och skolor tänkt påbörja eller genomföra under det kommande året. Efterföljande års plan ska innehålla en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts.

Huvudmannen är också skyldig att utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Källa: 6 kapitlet 6–8 och 10 §§ skollagen

Främjande insatser

Främjande insatser- en förklaring

Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Syftet är att personal och elever både i ord och i handling ska visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla samt sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid.

På Centralskolan strävar vi efter en öppen stabilitet i skolans organisation. Det innebär att det finns en tydlig och fungerande organisation för personalens och elevernas delaktighet och inflytande.

Att skapa tid för samtal både med kollegor och med elever för att öka kunskapen om hur det egna handlandet stöder eller motverkar arbetet med kränkningar och diskriminering är också viktigt.

Vi strävar efter en tillitsfull miljö där förståelsen är stor för att arbetet i skolan ibland är motsägelsefullt. Vi ser vikten av att varje lärare aktivt arbetar med differentierad och explicit undervisning men också med att stärka arbetsgemenskapen i klassrummet genom kamratlärande. Det innebär att skapa en undervisning som värdesätter olika kunskaper och göra lärmiljön tillgänglig för alla. Att vara någon i klassrummet skapar meningsfullhet och främjar lärandet.

Skolans personal har tillsammans med eleverna utarbetat få men tydliga gemensamma regler för samspelet på skolan. Respekten för reglerna stärks om brott mot dem får på förhand bestämda konsekvenser.

Främjande insatser i lärmiljön

Precis som för resten av samhället har Centralskolan 4-6 fått anpassa verksamheten med anledning av covid-19. Det har inneburit nya rutiner för både personal och elever. Det har också inneburit att den pedagogiska personalen fått tänka annorlunda i tider med många elever frånvarande och där det annars så utvecklande klass- och årskursöverskridande arbetet inte varit möjligt. Även om förändringar varit nödvändiga så fortlöpte det främjande arbetet och anpassades därefter. Nu är pandemin inne en ny fas och det är dags för oss att titta framåt.

Att arbeta främjande är att arbeta generellt riktat till samtliga elever med syfte att stärka det positiva och friska gällande hälsa, välmående och likabehandling, ett så kallat salutogent perspektiv. Exempel på detta är lektioner med värdegrundsarbete utifrån skönlitteratur i ämnet svenska eller arbete med Barnkonventionen.

Elevernas delaktighet i det främjande likabehandlingsarbetet är en förutsättning och pågår bland annat inom skolans elevdemokratiska forum såsom i klassråd och elevråd men också i undervisningen.

Centralskolan 4-6 har för personal och elever väl förankrade ordningsregler som hjälp i arbetet. Vi har bland annat rastvuxna och äter pedagogiskt med eleverna för att öka tryggheten.

Vi arbetar för en trygg och lugn lärmiljö genom att ge elever det stöd de behöver i ett gott samarbete med vårdnadshavare. I det dagliga arbetet blundar vi inte för konflikter, utan försöker att reda ut det direkt med berörda.

Alla på 4-6 har vävt en del av konstverket

Värdegrund

Mål och uppföljning

Värdegrundsarbetet sker överallt och hela tiden. Våra elever ska känna sig trygga och få vara som de vill. De ska kunna påverka sin egen skolsituation genom delaktighet och inflytande och samtidigt utveckla demokratiska kompetenser som kritiskt tänkande och reflektionsförmåga.

Att förbättra elevernas kunskaper är en stor utmaning! Därför har styrdokument för den obligatoriska skolan utarbetats. Läroplanen betonar skolans kunskapsmål med tydligt innehåll för skolans alla ämnen och tydligt formulerade kunskapskrav. En läroplan är en förordning som utfärdas av regeringen och som ska följas. I läroplanen beskrivs verksamhetens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för arbetet.

Läroplanen är uppdelad i tre delar

Skolans värdegrund och uppdrag

Övergripande mål och riktlinjer

Kursplaner med kunskapskrav

I denna skrift fokuserar vi på hur vi arbetar med skolans värdegrund.

Värdegrunden omfattar

Människolivets okränkbarhet

Individens frihet och integritet

Alla människors lika värde

Jämställdhet mellan könen

Solidaritet mellan människor

Centralskolans mål med värdegrundsarbetet är att

Skapa ett långsiktigt klimat på skolan där nolltolerans mot kränkningar råder. Rektor säkerställer att all personal deltar i en kontinuerlig diskussion kring hur dessa mål ska nås och upprätthållas.

Skolan har nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling vilket innebär att skolan agerar omedelbart när sådant upptäcks. Detta är uttryckt i skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering och väl förankrat bland skolans hela personal.

Skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering innefattar regler och rutiner för hur trakasserier och kränkningar ska hanteras i den akuta situationen. Rektor säkerställer att all skolpersonal agerar på samma sätt när kränkningar observeras i skolmiljön.

Skolan har ordningsregler för språkbruk och bemötande. Dessa regler finns med i planen mot kränkande behandling och diskriminering och är framtagna gemensamt av lärare och elever.

All personal agerar på samma sätt och elever känner till gemensamt upprättade regler.

Värdegrundsord

Likabehandling

Alla elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Respekten för alla människors lika värde är ett fundament i de mänskliga rättigheterna och ska främjas i förskolan och skolan.

Alla elever ska behandlas utifrån sina förutsättningar så att de får lika rättigheter och möjligheter. Men likabehandling innebär inte att alla elever ska behandlas lika. Eftersom vi alla är olika ska alla behandlas utifrån sina förutsättningar. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Demokratiskt arbetssätt

Ett demokratiskt arbetssätt främjar elevers rättigheter. Elevers demokratiska förmågor utvecklas då för vår gemensamma framtida demokrati.

Att lära genom ett demokratiskt arbetssätt gör vi enligt följande:

Vi tolkar värdegrunden tillsammans. Rektor skapar möjligheter för verksamheten att regelbundet tolka och omsätta styrdokumentens värden till skolans praktik. Detta genom att tillsammans diskutera hur de grundläggande värdena gestaltas och förmedlas i det dagliga arbetet med eleverna. Personalen diskuterar också när och hur de tar avstånd från det som strider mot dessa värden.

Vi visar respekt för allas lika värde. Främlingsfientlighet och intolerans ska bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Det är viktigt med ett tydligt pedagogiskt ledarskap som bygger på respekt för allas lika värde. All personal behöver reflektera över sitt eget förhållningssätt i arbetet med skolans värdegrund.

Vi lär genom demokrati och mänskliga rättigheter. Skolans arbete med demokrati och mänskliga rättigheter ska synas i hur lärandet organiseras och genomförs. Våra elever ska aktivt kunna utöva sina rättigheter kring delaktighet och inflytande.

Jämställdhet

Skolan har ett brett jämställdhetsuppdrag. Jämställdhet är ett av de grundläggande demokratiska värden som skolan ska förmedla till eleverna och innebär att alla ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter. Förutom rättvisa mellan könen kan jämställdhet beskrivas som rätten för alla barn att utveckla en egen identitet. Normer och värderingar kring kön begränsar alla barn. Det handlar om att sluta begränsa barn med föreställningar om att människor kan och ska delas in och värderas utifrån vilket kön de har. Det handlar om att bemöta barn som individer och rättighetsbärare. Det krävs också insikt om att alla skillnader mellan barn inte har att göra med kön, utan med exempelvis åldersmässiga och socioekonomiska faktorer.

Med ett aktivt arbete kring normer, värderingar och attityder främjar vi ett jämställt klassrum där fler elever når kunskapskraven och alla har möjlighet att lära för livet och utveckla sin fulla potential. En viktig del av detta arbete är att synliggöra och förändra föreställningar om kön som påverkar skolans arbete.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Kartläggning är ett metodiskt arbete som är svårt att hantera med hjälp av bara ett tillvägagångssätt. På Centralskolan 4-6 kartlägger vi med olika metoder på individnivå, gruppnivå samt verksamhetsnivå. Det är även viktigt att arbeta fortlöpande och med kontinuitet kring kartläggning och förebyggande insatser av likabehandling.

På Centralskolan 4-6 är kartläggning av likabehandling något som kontinuerligt tas upp:

- dagordningen på klassråd och elevråd, samt i skyddskomiteearbetet
- i klassrummet
- på personalens arbetslagsträffar
- i skolans lokala elevhälsoteam
- i samarbete med vårdnadshavare på föräldramöten, utvecklingssamtal och föräldraråd.

Centralskolan 4-6 ser detta arbete som ett ständigt pågående arbete och tror att elever, vårdnadshavare och personal tillsammans ger den bästa bilden av verkligheten.

Elevernas delaktighet i kartläggningen

På Centralskolan 4-6 görs kartläggning i följande forum:

- via trygghetsvandringar
- via Skolhälsovården som erbjuder alla elever i åk 4 ett hälsosamtal med skolsköterska
- via enkätundersökningar och utvärderingar för eleverna
- vid utvecklingssamtal
- i det dagliga arbetet och mötet med eleverna
- i elevdemokratiska forum, som elevråd och klassråd

Trygghetsvandringar samt dialog mellan elever och personal är metoder som hjälper till att kartlägga riskområden/situationer. Trygghetsvandring ska genomföras inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet är att kartlägga skolans inom- och utomhusmiljö samt den psykosociala miljön utifrån ett trygghets-, trivsel- och säkerhetsperspektiv för eleverna. Trygghetsvandringarna låter eleverna berätta hur de upplever tryggheten på skolan samt ökar deras engagemang och inflytande. Eleverna får även en förståelse för hur de kan vara med och påverka sin skolmiljö. Trygghetsvandringar genomförs i den egna klassen tillsammans med klasslärare. Synpunkter som framkommer från eleverna protokollförs och infogas i nästa års plan mot diskriminering och kränkande behandling. Trygghetsvandringens instruktioner finns som bilaga sist i planen.

I det förebyggande arbetet kan elevhälsan hjälpa till att kartlägga verksamheten för att identifiera riskområden exempelvis diskriminering och kränkande behandling.

Skolsköterskan bidrar med information genom att sammanställa oidentifierade uppgifter från de individuella hälsosamtalen som genomförs i årskurs 4. Enkäten som ligger till grund för hälsosamtalen innehåller b.la. frågor om psykiskt mående och sömn samt om man själv har, eller vet någon annan, som känt sig kränkt eller illa behandlad i skolan eller på fritiden.

I slutet av varje hösttermin genomförs Perstorps kommuns trivselenkät. Enkäten ger oss en möjlighet att ta del av elevernas individuella upplevelser och veta hur vi ska arbeta vidare på klassnivå, stadienivå och enhetsnivå. Sammanfattning av enkäten finns i bilaga.

Personalen är ansvarig för att eleverna är delaktiga i kartläggningen. Även personalen är delaktig genom arbetsplatsträffar samt under kompetensutvecklingsdagar under läsåret.

Förebyggande mål och åtgärder

Förebyggande mål och åtgärder- en förklaring

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Kränkande behandling innebär att en elevs värdighet kränks. Har kränkningen samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna kallas det trakasserier. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Utvärdering av förebyggande åtgärder från föregående års plan

Utvärdering av skolsköterskas hälsosamtal

Individuella hälsosamtal har genomförts med samtliga elever i åk 4 i syfte att främja god hälsa och goda levnadsvanor samt för att kartlägga fysisk och psykisk hälsa och ohälsa, både under skoltid och på fritiden. Dessa samtal är även en del i att kunna identifiera kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Även elevernas arbetsmiljö, upplevda arbetsro samt känslan av trygghet, både i och utanför skolan berörs i hälsosamtalet.

Enskilda hälsosamtal genomförs löpande med de nyanlända eleverna. Dessa har samma syfte som hälsosamtalen i åk 4 men utformas på ett lite annorlunda sätt då bakgrund och erfarenheter ser annorlunda ut för dessa elever. Eleverna som berörs här är från alla tre årskurser i mellanstadiet. Samtliga delar som i ovan nämnda hälsosamtal finns med även här och utfallet vad gäller svaren är liknande.

Hälsoenkäterna, vilka utgör grunden till hälsosamtalet hos skolsköterskan, är numera digitala. Alla elever med fullständigt personnummer registreras i systemet och ombeds att svara innan hälsosamtalet äger rum. Från och med år 2021 har vi möjlighet att få ut statistik helårsvis över elevernas svar.

Deltagandet i de fyra klasser på Centralskolan som omfattats år 2021 var 66 % (76 elever). De fyra klassernas svar är sammanslagna. Det är, som tidigare, svaren på de enkätfrågor som är relevanta i planen mot diskriminering och kränkande behandling som är medtagna i denna utvärdering. Dessa frågor kartlägger trivsel, kamratrelationer, trygghet, fysiskt och psykiskt mående samt sömn.

Utifrån de svar eleverna gett kan vi se att de flesta trivs mycket bra i skolan och dess miljöer. Skolan upplevs som en trygg plats av de allra flesta, men 6 % upplever trots allt inte att den är det.

I samtalen kring detta under hälsobesöken, rör det sig nästan uteslutande om platser som inte känns trygga tex gångtunneln och omklädningsrummen, och i något fall att man inte känt sig trygg när det rört sig högstadiel elever i närheten.

Övervägande delen av eleverna känner att de får arbetsro under lektionstid och kan koncentrera sig på uppgifterna.

Kamratrelationerna upplevs av de flesta som goda och det är väldigt få som säger att de varit med om att någon agerat på ett sätt mot dem själva som inte känns bra. Det är dock 40 % som svarar att de känner till att det förekommer kränkningar och/eller utanförskap bland elever på skolan, men utan av själva varit en del av dem. Det är tydligt att vi behöver fortsätta arbetet med att få ner den siffran, även under kommande år.

Bland majoriteten av eleverna finns god kännedom om vart de kan vända sig vid upplevd utsatthet av något slag. Det finns dock 8% av eleverna som inte vet och det vore såklart önskvärt att den siffran blev 0%.

Vi har tillsynes överlag välmående elever i vår verksamhet. På frågan om hur de upplever att de mår rent generellt svarar 96% att de mår mycket bra/bra.

Tittar vi på svaren på de frågor som rör psykiskt mående vad gäller upplevd oro, rädsla eller nedstämdhet så är det mellan 4-12 % som ofta känner något av det. Högt tempo, stress och press är det endast några enstaka som upplever i hög grad. I hälsosamtalen är det oftast stress kring skolarbetet eleverna tar upp som anledning. Övervägande delen av eleverna känner inte att det är ett bekymmer.

98% av eleverna säger att det finns en närvaro av en eller flera trygga vuxna runt dem, som de känner förtroende för att prata med om viktiga saker. Oftast har de någon i hemmet, men ibland är det i skolan denna vuxna finns och i vissa fall både och.

Vid sammanställning av svaren på frågorna vad gäller upplevda fysiska besvär uppger 20 % att de ofta/ibland har besvär från muskler/leder/skelett eller magen. Återkommande huvudvärk upplevs av 8%. De allra flesta fysiska besvären förklaras av tillfälliga skador, överansträngning eller osunda mat- eller sovvanor. En liten del kvarstår och dessa elever blir vid behov föremål för uppföljning av skolhälsovården.

Sömnen upplevs av 96% av eleverna som god eller mycket god. Övriga har svarat att de sover "varken bra eller dåligt". De sistnämnda representeras framförallt av de elever som har sömnsvårigheter till följd av tex NPF.

Utvärdering av studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledaren har skapat en materialbank där pedagogerna kan inhämta information och material som medverkar till att bredda elevers valmöjligheter inför yrkeslivet.

Studie- och yrkesvägledaren har under hösten träffat pedagogerna för genomgång av hemsidan hejframtidseval.se. Samtliga klasser ska genomföra de lektioner som kallas "Framtidsresan".

Vidare har studie- och yrkesvägledaren samordnat digital information för åk 4 där Perstorps Tekniska Gymnasium tillsammans med ett lokalt industriföretag hållit föredrag. Eleverna fick kännedom om Perstorp ABs historia, om gymnasiet och om vad ett industriföretag gör. Hon har även haft digitalspråkvalsinfo med åk 5. Vi saknar i nuläget utvärdering av insatserna.

Utvärdering av verksamhetens fortlöpande arbete med diskriminering och kränkande behandling, våldsförebyggande arbete och ordningsregler samt trygghet och studiero

Varje skoldag ska präglas av att alla möter och bemöter varandra med respekt och värdighet. Det är ett ständigt pågående arbete som involverar både lärare och elever på vår skola. Genom att trygga vuxna är goda förebilder samt reagerar och agerar vid alla former av konflikter visar vi också våra elever att det finns andra sätt att lösa oenigheter än med exempelvis kränkningar. Genom att uppmuntra och bekräfta eleverna i det de gör bra bidrar vi till ett gott klimat.

Rutin för hantering av kränkningar

Vi har en väl fungerande rutin i arbetet med konflikter och kränkningar. Vid en händelse utreds den med stöd av en digital kränkningsanmälan. I anmälan dokumenteras händelseförloppet som beskrivs av berörda elever och personal, vilka åtgärder som vidtagits, vad som behövs för att händelsen inte ska upprepas och en bedömning om ärendet bör utredas mer. När utredningen är färdig och godkänd av rektor skickas den vidare till tjänsteman på Barn- och utbildningsförvaltningen. På så sätt ges ledning en bild om vad som sker på skolan, hur eleverna har det och ger en dialog om fortsatt arbete med elevers hälsa, utveckling och lärande.

I en sammanställning avseende höstterminen 2021 framkommer att 25 anmälningar gjorts. Nästan 30 % av kränkningarna sker på skolgården. I övrigt sker kränkningarna bland annat i korridoren och på väg till och från matsalen. 92 % av de som utsätter andra elever är pojkar och de utsätter som regel andra pojkar. Det är lika många verbala som fysiska kränkningar. Dubbelt så många kränkningar sker i åk 6 som i övriga årskurser.

Det dagliga arbetet med trygghet och studiero

Studiero främjas av tydliga lektionsstrukturer och av ett tydligt ledarskap i klassrummet. Att undervisningen har ett tydligt fokus och är varierad är faktorer som tillsammans med en trygg och stödjande lärandemiljö ger goda möjligheter för eleverna att följa undervisningen. Vi talar om differentierad och explicit undervisning. Ett samlat arbete som leds av rektor är centralt för att skapa dessa förutsättningar. Den pedagogiska personalen samarbetar kring lektionsplanering, genomförande, utvärdering och bedömning i stort sett varje vecka i ett projekt med Skolverket och Mittuniversitetet –Samverkan för bästa skola.

På Centralskolan 4-6 finns många goda exempel där eleverna får den studiero de har rätt till. Dessa lektioner har en väl genomtänkt planering och genomförs med hjälp av arbetsätt som gör eleverna aktiva och engagerade. Lektionens olika delar har ett logiskt flöde samtidigt som läraren konstruktivt hanterar de situationer som uppstår.

Vi ser att studiero varierar beroende på vilken lärare som leder undervisningen. Samma elevgrupp har observerats under olika lärares undervisning och ett genomgående resultat är att elevgruppen inte är den avgörande faktorn för om lektionen präglas av studiero eller inte. Vi ser också att lärares förutsättningar att skapa studiero i undervisningen påverkas av andra processer på skolan.

Skillnaden kan handla om skolans arbete med normer och värden och det förebyggande arbete som bedrivs av elevhälsan, men också om hur skolan tar ansvar för att alla elever ges det stöd och de utmaningar de behöver. Det kan också bero på utbildningen hos de som bedriver undervisning. Vi strävar efter att ha utbildade lärare på varje lektion, men det är inte alltid det blir så.

Eftersom Centralskolan 4-6 är en mobilfri skola bidrar det i sig till ett lugnare klimat, både på rasterna och i klassrummen. På morgonen lämnas mobilen in till läraren och lämnas åter när skoldagen slutar.

Personalen arbetar aktivt med att motverka kränkningar och våld på skolans samtliga arenor. Eleverna har alltid tillgång till en trygg vuxen på skolan. I matsalen finns personal på plats för att se till att det är ordning och reda och en god atmosfär att äta i. Vid behov ökas vuxennärvaron, det kan exempelvis handla om förflyttningar mellan lektioner så som slöjd eller musik.

Varje arbetslag arbetar på olika sätt för att öka tryggheten under rasterna. Det finns även rastvuxna ute på rasterna som eleverna kan vända sig till om behov uppstår. Eleverna söker upp en vuxen om de exempelvis ser (eller medverkar i) ett bråk eller om någon gjort sig illa. Det är viktigt att skapa goda relationer till alla elever på skolan för att kunna hantera de konflikter som uppstår på rasterna. Det är viktigt att synas så mycket som möjligt och att vara lyhörd och uppmärksam.

För att begränsa bråk i korridorerna har alla vuxna ett ansvar att se till att eleverna inte uppehåller sig i korridorer och trappor. Det är också en del klasslärare som släpper ut några elever i taget i korridorerna för att minska ljudnivån och springet.

Personalen samtalar och följer upp med eleverna kring händelser som sker. De tar också kontakt med föräldrar vid behov. Personalen pratar med eleverna om språkbruk och diskuterar innebörden av orden som sägs. Då en hel del kränkningar sker på elevers modersmål är det viktigt att vara tydlig med att vi i skolan pratar svenska för att alla ska förstå det som sägs.

Ett aktivt värdegrundsarbete och dagliga diskussioner om bemötande och konflikter bidrar till ett mer positivt klimat och är en viktig pusselbit i det förebyggande arbetet mot kränkningar.

Sammantaget ses en god effekt på lärmiljön av de insatser som genomförs. Det blir en lugn arbetsmiljö med lugna och trygga elever som vågar uttrycka sig och prova nya saker. Värdegrundsarbetet, diskussioner och samtal gör att det finns något att "hänga upp" det på med eleverna när man diskuterar saker som sker under skoldagen.

Personalen ser dock fortfarande att det förekommer visst våld och kränkningar utanför klassrummet. Det finns ett behov av samsyn kring bemötande. Det finns även behov av en bättre föräldrasamverkan kring våld och kränkningar.

Elevhälsans arbete

I elevhälsan lyfts frågor som rör våldsförebyggande arbete, diskriminering och kränkande behandling på ett organisatoriskt plan, för att lyfta fokus från individ till verksamhet. Dialog förs om vad skolan som verksamhet behöver göra för att öka trygghet och studiero hos våra elever. Det kan röra sig om ett extra eller annat stöd i en specifik klass eller förändringar i miljön runt omkring. I elevhälsan lyfts även enskilda elever som har behov av stöd och insatser.

Vidare pågår ett aktivt arbete med anpassningar och stöd, både inom ramen för den ordinarie klassen, men också i särskilda undervisningsgrupper, där elever med stort behov av stöd får möjlighet till ett mindre sammanhang med högre lärartäthet och en tydlig struktur.

Utvärdering av arbete med värdegrundsfrågor

På Centralskolan 4-6 läggs ett intensivt arbete ner på värdegrundsfrågor. Terminen inleds som vanligt två veckors "uppstartsdagar" vilket innebär att varje klass gör en övning varje dag utifrån olika teman. Det rör ämnen som vänskap, samarbete, ansvar, empati, känslor och kunskap om faror på nätet. Tanken med arbetet är att skapa ett bra klimat i klassen. Med ett bra klimat kan goda relationer byggas och genom att känna tillit och trygghet i klassrummet möjliggör vi en god lärmiljö för våra elever.

Under uppstartsdagarna arbetar också samtliga klasser med skolans ordningsregler för att få en ökad förståelse för elevernas rättigheter men också deras skyldigheter i skolan. Varje klass gjorde ett eget arbete som presenterades i någon form för en annan klass. Det var arbeten i form av pussel, memory, filmer, serier och vackra bilder. Genom att ha sina arbeten uppe i klassrummen påminns eleverna om ordningsreglerna och klasslärare kan återkomma till dem under läsåret.

Efter dessa två veckor fortsätter värdegrundsarbetet med "månadens övning" som innebär att alla klasser gör samma övning varje månad. Övningarna berör ämnen som de gått igenom under uppstartsdagarna så som vänskap, respekt, mobbning och språkbruk men också övningar som berör normer och stereotyper i samhället.

Värdegrundsarbetet är obligatoriskt och följs löpande upp med utvärdering till både elever och pedagoger. Första utvärderingen gjordes i samband med att uppstartsdagarna avslutades.

Utvärderingen visar att de allra flesta elever och klasslärare upplever uppstartsdagarna som någonting positivt. Både lärare och elever har lagt ner mycket tid, energi och engagemang på värdegrundsarbetet i uppstarten av höstterminen, vilket speglar sig i det sociala klimatet både i klassrummet och på rasterna.

Sociogram genomförs av klasslärare och skolkurator i alla klasser två tillfällen per termin för att få en överblick av hur relationerna ser ut och förändras över tid. Ett sociogram kan ses som ett verktyg för att se hur relationerna ser ut i klassen för att sedan kunna arbeta aktivt med det sociala klimatet, bland annat utifrån aspekterna trygghet och studiero.

Under höstterminen fick alla elever på Centralskolan 4-6 delta i en digital föreläsning om nätmobbning, grooming och annat som barn råkar ut för på nätet. Efter föreläsningen avsattes tid i alla klasser för att fortsätta diskutera kring ämnet samt prata om de funderingar som kom upp. I samband med detta erbjöds även samtliga föräldrar att delta i en kvällsföreläsning om hur man kan prata med sitt barn om sådana svåra saker som utsatthet på nätet.

Under höstterminen har skolkurator varit i samtliga klasser och pratat "kuratorssnack". Skolkurator träffar varje klass i en timme och pratar med eleverna om de ämnen som känns aktuella i varje årskurs. I åk 4 lyfts relationer och att "gilla olika", i åk 5 lyfts kränkningar och näthat och i åk 6 genomförs en workshop i psykisk hälsa.

En utvärdering gick ut till eleverna i månadsskiftet januari/februari 2022 när covid-19 hade stor spridning i skolan. Av den anledningen var många elever frånvarande när utvärderingen gjordes. 155 elever har svarat. Det ger ett bortfall på 100 elever vilket naturligtvis påverkar enkätens resultat.

63 % av eleverna tycker att värdegrundsarbetet "månadens övning" har varit bra. 33% av eleverna tycker att vissa övningar var bra, andra mindre bra. 54 % av eleverna tycker att det är lagom med en övning i månaden medan 40% anser att det borde vara fler övningar per termin. 77 % av eleverna är nöjda med kuratorssnacket och 60% tycker att ämnet var bra. På sista frågan får eleverna svara på om det finns något annat ämne som de önskar att skolkuratoren kom ut och pratade om. De förslag som kommer upp är bland annat samtycke, internet, puberteten, mobbning, barns rättigheter, psykisk ohälsa och olika diagnoser samt LGBTQ-rättigheter.

Även klasslärarna fick svara på en utvärdering om värdegrundsarbetet. 11 av 13 lärare har svarat. *Sammantaget kan konstateras* att pedagogerna och eleverna överlag anser det lagom med en lektion i värdegrundsarbete per månad, även om det finns de som inte hunnit med att göra alla övningar. Materialet har varit bra, följt en röd tråd och gått att anpassa till gruppen. Samtidigt önskar flera pedagoger att kuratorn kommer ut för kuratorssnack vid fler tillfällen under terminens gång.

Sociogrammen är för de allra flesta pedagoger ett bra verktyg i vardagen och bidrar till kunskap om relationer i klassen som kan användas vid exempelvis placeringar, grupparbeten och i samtal.

Inför nästa läsårs kuratorssnack kommer hänsyn tas till de många bra ämnen som eleverna önskar få mer kunskap kring. Det kommer bli tillfällen ute i klasserna med kortare tid och praktiska moment som aktiverar eleverna. Värdegrundsarbetet kan nu innehålla fler övningar gemensamt med andra klasser, vilket är positivt.

Utvärdering av strategiskt jämställdhetsarbete

Ett strategiskt jämställdhetsarbete fortlöper för att motverka traditionella könsmonster. Detta för att säkerställa att det inte förekommer könsuppdelning i undervisningen, att jämställdhet integreras i undervisningen i alla ämnen, att se till att pojkar och flickor får samma utrymme, inflytande och lärarstöd i undervisningen samt se över att skolan använder sig av en jämställd kurslitteratur.

Elevernas kunskapsresultat har sammanställts och analyserats för att få syn på mönster och vi har tittat på dem ur ett jämställdhetsperspektiv. Här ser vi att vi har mycket kvar att jobba med. Vi ser att vi har skillnad i meritvärde om man är pojke eller flicka. Även segregationen slår hårt mot våra resultat. Det är tydligt att elever med annat modersmål riskerar att inte nå målen i de flesta ämne samt står för majoriteten av F.

Jämställdhet handlar inte bara om en jämn könsfördelning utan också om att se attityder, normer, värderingar och ideal som påverkar livsvillkoren för människor. Perstorp är ett socioekonomiskt utsatt samhälle. För de elever som lever i barnfattigdom eller har någon annan form av svårighet är den sociala situationen mindre gynnsam än för övriga elever. Dessa elever har färre kamrater, vilket slår igenom i klassrummet, där kamratlärande borde vara framgångsfaktor för högre måluppfyllelse, men inte är det. Vi arbetar med bland annat kamratrelationer för att uppnå kamratlärande i klassrummet.

Ett aktivt utvecklingsarbete pågår med stöd av projektet SBS, Samverkan för Bästa Skola, där vi arbetar för en gemensam plattform kring undervisning och förhållningssätt.

Våra mål och våra framgångsfaktorer för ökad måluppfyllelse är följande:

På vår skola ger vi alla elever möjlighet att nå kunskapskraven.

Rektor har tidigare träffat samtliga elever i åk 6 i enskilda samtal för att prata om betyg och framtidsmål. De har fört en dialog om vad varje elev kan uppnå i livet och att alla mål är nåbara – oavsett kön, etnisk tillhörighet eller kultur. Det har varit intentionen att göra så även i år, men har avvaktats med anledning av covid-19.

Elevrådet

Elevrådet har haft uppehåll med anledning av covid-19 men upptas till vårterminen 2022 igen.

Perstorps kommuns trivselenkät hösten 2021

Nedan följer en sammanställning och analys av enkätsvaren som genomfördes i december 2021. På sid 22 finns en sammanställning av enkätsvar sedan fem år tillbaka. Den låter oss jämföra fem olika områden – delaktighet och elevinflytande, ordningsregler, studiero, trygghet och att förhindra kränkningar samt se hur statistiken förändras över tid.

Överlag ger eleverna en positiv bild av Centralskolan 4-6. Strax över 80 % av eleverna i skolan känner sig trygga, både i klassrummet och utanför och de allra flesta vet vem de kan vända sig till om de behöver prata med någon.

Över 90 % av eleverna upplever att deras lärare förklarar för dem vad de ska göra så att de förstår och hjälper dem i skolarbetet när de behöver det. Nästan 85 % upplever att deras lärare förväntar sig att de ska nå kunskapskraven i alla ämnen.

Det har skett en stadig positiv förändring gällande delaktighet och elevinflytande genom åren, där nästan 80 % av eleverna anser att de får vara med och påverka på lektionerna och lika många anser att lärarna tar hänsyn till deras åsikter. Hela 80 % anser sig ha studiero på lektionerna och de pratar ofta om vilken ljudnivå som är okej i klassrummet.

Ett gediget arbete har lagts ner på att implementera ordningsreglerna på skolan, vilket har gett positiva resultat i enkäten. 65 % av eleverna anser att de följer de ordningsregler som finns och hela 90 % av eleverna anser att personalen arbetar för att ordningsreglerna ska följas. Däremot har förtroendet för att vuxna agerar i samband med kränkningar minskat. 72 % av eleverna anser att personalen på skolan agerar om det förekommer kränkningar. Andelen elever som är rädda för andra elever har ökat från 12% till 19 %. En liten skara upplever sig också rädda för vuxna på skolan.

På frågan om det är okej att vara den jag är i min skola har 78 % svarat ja. En minskning med 6 % från föregående år.

Statistiken visar också tydligt att det skiljer sig mellan både klasser och årskurser.

Överlag har eleverna i åk 4 och åk 5 skattat att de i mycket högre grad än eleverna i åk 6 kan vara sig själva på skolan. Fler elever i åk 4 och 5 anser att de följer uppsatta ordningsregler än eleverna i åk 6 och i åk 5 känner nästan samtliga elever sig trygga i skolan. Däremot anser endast 59 % av eleverna i åk 4 att de har studiero på lektionerna medan nästan samtliga elever i åk 5 och åk 6 anser att de har studiero. Det är även en högre grad av elever i åk 4 som upplever sig rädd för andra elever på skolan, än av eleverna i åk 5 och åk 6.

Pedagogerna har analyserat resultaten för skolenkäten och utifrån analysen kommit fram till de insatser som varje årskurs behöver arbeta mer intensivt med framöver.

I årskurs 4 konstateras att de flesta elever upplever att de görs delaktiga i undervisningen och att klasslärarna förväntar sig att de ska uppnå målen. De flesta elever känner också att det är okej att vara den man är vilket är väldigt positivt. Det är dock många elever som upplever att de inte har studiero i klassrummen.

För att få en bredare uppfattning om orsakerna och kunna sätta in rätt insatser kommer varje klass få diskutera frågorna mer specifikt samt göra en enklare enkät där eleverna får ringa in vad det är som gör att de inte har studiero.

Klasslärarna kommer sedan tillsammans att utvärdera svaren och se vilka insatser som är aktuella att genomföra. Efter två månader kommer enkäten göras om igen för att se om insatserna gett förbättring och om eleverna upplever en högre grad av studiero eller om andra insatser behöver vidtas.

I årskurs 5 konstateras att grupperna är trygga och att klasslärarna arbetat intensivt för att skapa trygghet, studiero och delaktighet. Arbetslaget jobbar väldigt nära varandra. De känner sig trygga i undervisningen eftersom de lyfter allt i arbetslaget. Alla klasser i åk 5 arbetar med samma saker så eleverna vet att de är en del av en större helhet. De berättar för eleverna när de har kontakt med andra lärare så att de vet att vi alla på skolan arbetar tillsammans. Klasserna diskuterar också frågor som rör trygghet och studiero ofta i det löpande värdegrundsarbetet.

Det finns dock frågor som klasslärarna kommer att fördjupa sig i med eleverna så som vad studiero innebär, vad som gör att vissa elever upplever en rädsla för vuxna på skolan eller att vuxna inte agerar när någon blivit kränkt och vem man kan prata med om man blivit kränkt. De kommer också prata med eleverna om vad som gör att så många elever anser att det inte är okej att vara den man är.

I årskurs 6 påvisas överlag sämre resultat än för de andra årskurserna och det finns stora variationer i svaren mellan klasserna. Det finns elever som upplever att ordningsreglerna inte följs och att vuxna inte agerar om någon blivit kränkt. Det finns elever som upplever sig rädda för både andra elever och personal. Det finns elever som inte känner att lärarna tar hänsyn till deras åsikter och inte heller upplever att lärarna förväntar sig att de ska nå kunskapskraven. Sammantaget påverkas naturligtvis tryggheten för eleverna och även känslan av att kunna vara den man är.

Klasslärarna kommer att analysera enkätsvaren tillsammans, prata med eleverna om orsakerna bakom svaren och göra en gemensam insats för att vända situationen.

Inför nästkommande enkätundersökning är det viktigt att alla klasslärare förklarar varje fråga och svarsalternativ ordentligt för eleverna. Eleverna kan med fördel göra fråga för fråga tillsammans för att minska risken för att eleverna trycker in svarsalternativet vet ej eller inte besvarar frågan alls. Ju fler som förstår och svarar på frågorna, desto tydligare bild av nuläget får vi.

Sammanställning och analys av trygghetsvandring 2021

Två gånger om året genomför varje klass en trygghetsvandring, där klassen får berätta vad i omgivningen som känns tryggt och vad som upplevs obehagligt.

Det har skett en del positiva förändringar sedan förra årets trygghetsvandring. Fler platser upplevs trygga så som matsalen, framsidan på M-byggnaden samt till och från slöjden och idrotten. Det känns bra med en högre vuxennärvaro på rasterna och att det finns en klocka på baksidan nu. Det finns dock fortfarande platser som upplevs otrygga för eleverna.

Det ställe som utmärker sig som mest otryggt är omklädningsrummet i idrottshallen.

Omklädningsrummet

Det som flest klasser nämner är att det är olåsta dörrar så att vem som helst kan komma in. Det är ofta äldre elever som sparkar och drar i dörrarna när eleverna byter om. Det händer att skor och kläder ligger inslängda på toaletterna när eleverna kommer tillbaka efter lektionen. Flickorna är rädda för att bli fotade eller filmade då äldre elever sitter i omklädningsrummet med mobilerna. I pojkarnas omklädningsrum är en lampa trasig på en av toaletterna. Det saknas klockor, är mycket skräp och ritat på både väggar och bänkar. Äldre elever röker ibland där inne och det luktar ofta kiss i duscharna.

Området mellan kulturhuset – basketkorgen – H byggnaden

Det händer att äldre elever upplevs hotfulla när de säger dumma saker eller fäller krokben mot eleverna som springer förbi.

Tunneln

Strax innan tunneln står det äldre och röker vid sophuset. Det händer att de då tänder tändare mot eleverna som går förbi.

Det är elever som både skriker och spottar i tunneln och det händer att eleverna får bollar på sig som sparkas omkring vilket många elever upplever jobbigt och otryggt.

Trappen är brant och i området innan bildas det pölar som sedan blir till lera eller isfläckar att halka på. Staketet runt om är för korta och trasiga.

Multiarenan

Det händer att äldre elever tar över planen och det blir ibland konflikter om vem som ska få spela. Det är lösa sektioner och trasiga plankor.

Framsidan M-byggnaden

Upplevs som en mycket trygg plats med mycket att göra och en stor yta att röra sig på. Det är positivt med de rastvuxna, men de får gärna röra sig mer på hela skolgården.

Asfalten under basketkorgen närmast entrédörren är ojämn.

Korridorerna

Under lektionstid händer det att andra elever stör utanför klassrummen. När eleverna kommer ut för rast händer det att ett par skor ligger i papperskorgen eller har flyttats på.

I trapporna är det ofta trångt och högljutt. Det händer att elever spottar på golven och ibland slänger de fruktrester.

När det är rast hänger eleverna i åk 6 kvar i trapphuset vid kuratorns och skolsköterskas kontor. De sitter i fönsterkarmarna på andra och tredje våningen och står vid dörrarna. Eleverna kastar bollar och träffar ibland någon.

Toaletterna

Det är emellanåt ofräscht. Det händer att det är kiss och papper på golven. Kranarna är sega och lamporna släcks när eleverna fortfarande är på toaletten. Andra elever drar och sliter ibland i dörrarna vilket gör att många elever håller sig eller har någon som står utanför dörren och vaktar för att få vara ifred.

Föreslagna åtgärder

Det behövs ett förebyggande arbete i samtliga årskurser hur vi tryggar upp på rasterna och gör dem meningsfulla. Ett önskemål från eleverna överlag är att alla vuxna reagerar och agerar när det sker bråk på skolgården. Det är också bra att alla vuxna bär de gula västarna.

Omklädningsrummet

Kanske kan idrottsläraren samla in mobiltelefonerna till de äldre eleverna direkt när de kommer till idrottshallen.

Området mellan kulturhuset – basketkorgen – H byggnaden

Kanske kan lärare följa med de klasser som behöver det till matsalen och musiklektionerna för att det ska vara tryggt.

Tunneln

Förläng och laga staketet. Fyll igen hålen där det blir pölar. Lämna bollar i klassrummen.

Multiarenan

Det är bra om rastvuxna som är ute kan komma till multiarenan lite oftare och verkligen stanna till och lyssna på vad som händer, allt tjafs hörs inte på avstånd. Laga också det som behövs.

Framsidan M-byggnaden

Oftast en trygg plats att vistas på men asfalten under basketkorgen behöver lagas.

Korridorerna

Alla måste påminnas om att ta sitt ansvar att inte uppehålla sig i trapphuset på rasterna och inte spotta eller kasta fruktrester i trapporna. Alla måste ta sitt ansvar och gå lugnt i korridorerna och låta bli andras saker.

Toaletterna

Det är en del som skulle behövas lagas på toaletterna, så som kranar. Alla måste påminnas om att ta sitt ansvar för hur man beter sig inne på toaletterna och lära sig lite "toa-hyfs". Det vore bra om toaletterna städades oftare.

Förebyggande åtgärder att arbeta med utifrån aktuell kartläggning

Utifrån sammanställning och utvärdering finns områden som Centralskolan 4-6 behöver arbeta vidare med. De områden som är aktuella är:

Värdegrundsfrågor, trygghet och studiero

- Varje klass genomför två gånger om året en trygghetsvandring med sin lärare. Vid elevrådet sammanställs de viktigaste punkterna från varje klass. Klasslärare sammanställer och skickar till kurator och rektor. Sammanställningen resulterar i en skydds rond i mars månad. Ansvarig för genomförande av trygghetsvandring: personal
Ansvarig för sammanställning via elevråd samt skydds rondsprotokoll: rektor
- Löpande arbete med trygghet och studiero sker genom samtal i personalgruppen om bland annat främjande insatser, rutiner, explicit och differentierad undervisning samt värdegrundsarbete. Ansvarig för genomförande av det löpande arbetet: personal
Ansvarig för planering av samtalstillfällen för personal: rektor
- Ett årshjul kring arbetet med trygghet och studiero implementeras. Ansvarig för implementering i verksamheten: rektor
Ansvarig för genomförande i verksamheten: personal

Förebyggande arbete mot våld, kränkningar och diskriminering

- Skolan ska aktivt och dagligen i mötena med elever reagera och agera mot all typ av våld. Ett aktivt våldsförebyggande arbete fortlöper, där nolltolerans råder, för att ge alla elever på skolan trygghet och studiero. Vidare sker ett löpande arbete med att implementera ordningsreglerna i hela skolmiljön. Ansvarig för genomförande av det löpande arbetet: personal
- Löpande arbete utifrån planen mot diskriminering och kränkande behandling och ett aktivt arbete med att motverka (kränkande) uttryckssätt för personal och elever som förekommer på skolan samt klargöra normer och skolans värdegrund. Ansvarig för genomförande: personal
Ansvarig för arbetet med kränkningar: elevhälsa och personal
- Alla klasser genomför under de första två veckorna på höstterminen värdegrundsarbetet *uppstarts dagarna*, ett material med ett fokusområde för varje dag och olika övningar där klasslärare väljer de övningar som passar klassens förutsättningar. Ansvarig för genomförande av uppstarts dagarna: personal
Ansvarig för utvärdering av uppstarts dagarna: skolkurator
- Alla klasser genomför "månadens övning", ett material där alla klasser gör samma övning en gång i månaden. Detta är en del av skolans löpande värdegrundsarbete. Ansvarig för genomförande av månadens övning: personal
Ansvarig för utvärdering av månadens övning: skolkurator
- Aktivt arbete i klassrum och på konferenser med framgångsfaktorer i undervisningen så som kamratlärande, metakognition, explicit undervisning och differentierad undervisning utifrån ett inkluderande tänk. Undervisningens innehåll, arbetsformer och uppgifternas komplexitet diskuteras och omprövas regelbundet. Ansvarig för planering och genomförande: rektor och personal

- Aktivt arbete med gemensamma didaktiska diskussioner samt uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat på ämnes- och lärarnivå.
Ansvarig för planering och genomförande: rektor och personal
- Aktivt arbete med lärarnas förhållningssätt och ledarskap samt med att höja deras didaktiska och ämnesmässiga kompetens.
Ansvarig för planering och genomförande: rektor och personal
- Aktivt arbete om hur personalen förhåller sig till normer kring kön, vilka förväntningar vi signalerar till pojkar och flickor och hur frågor om kön, sexualitet, relationer och samtycke hanteras i undervisning, värdegrundsarbete och under hela skoldagen för att skapa en högre grad av medvetenhet hos personalen och bidra till ett proaktivt agerande.
Ansvarig för planering och genomförande: rektor, elevhälsa och personal
- Höja personalens kunskap inom området hedersrelaterat våld och förtryck och hur de själva kan vara en del av det förebyggande arbetet. Återkommande träffar med diskussioner, frågeställningar och funderingar.
Ansvarig för planering och genomförande: rektor och skolkurator
- Skapa och implementera handlingsplan och tydliga rutiner för agerande när elev behöver stöd och skydd i ett hedersrelaterat ärende.
Ansvarig för upprättande av rutiner och handlingsplan: skolkurator
Ansvarig för implementering i verksamheten: rektor
- Synliggöra rådande normer genom att införa frågor i enkäter, utvärderingar och hälsosamtal som rör sexualitet, relationer och samtycke exempelvis kön kopplat till sexuella trakasserier och upplevd kontroll mellan elever kopplat till kön.
Ansvarig för införande: elevhälsa
- Elevrådet arbetar fram nya ordningsregler utifrån ett normkritiskt perspektiv.
Ansvarig för planering och genomförande: rektor och personal
- Erbjudande till samtliga klasser om föreläsning "kuratorssnack".
Ansvarig för planering och genomförande: skolkurator
- Erbjudande om hälsosamtal i årskurs 4.
Ansvarig för planering och genomförande: skolsköterska
- Höja delaktigheten för föräldrar på skolan. Arbeta med föräldrasamverkan.
Ansvarig för planering och genomförande: rektor och personal

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling/diskriminering på vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt skollagen (SFS 2010:800) är lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldiga att anmäla detta till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen. På skolan finns alltid minst en vuxen på alla lektioner. På skolans raster finns rastvuxna enligt schema. De befinner sig på de platser som eleverna i klassråd pekat ut som riskområden.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

I första hand klassföreståndare, annars övrig lärarpersonal, elevhälsopersonal (skolsköterska, kurator) eller ledning.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Vid en händelse utreds den med stöd av Draftit, en digital kränkingsanmälan. I anmälan dokumenteras händelseförloppet som beskrivs av berörda elever och personal, vilka åtgärder som vidtagits, vad som behövs för att händelsen inte ska upprepas och en bedömning om ärendet bör utredas mer. När utredningen är färdig och godkänd av rektor skickas den vidare till tjänsteman på Barn- och utbildningsförvaltningen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vid en händelse utreds den med stöd av Draftit, en digital kränkingsanmälan. I anmälan dokumenteras händelseförloppet som beskrivs av berörda elever och personal, vilka åtgärder som vidtagits och vad som behövs för att händelsen inte ska upprepas och en bedömning. Utifrån allvarlighetsgraden av händelsen utreds ärendet vidare och åtgärder vidtas därefter.

Ansvarsförhållande

Alla vuxna på skolan har ett ansvar att lyssna och föra vidare till mentor och rektor när en elev uppger att denne, eller någon annan, blivit felaktigt behandlad.

Arbete med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen

Det främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering sker löpande i fyra steg:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering – inklusive trakasserier och sexuella trakasserier – eller repressalier (besträffning) eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder.
2. Analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts.
3. Åtgärda – genomföra de åtgärder som skäligen kan krävas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter (tidsplanera och genomföra åtgärderna så snart som möjligt)
4. Följa upp och utvärdera arbetet. När det är klart ska de erfarenheter som arbetet har gett gå att använda i steg ett (undersökningen) i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Bilagor:

- Ordningsregler
- Sammanställning Perstorps kommuns trivselenkät
- Trygghetsvandring

Ordningsregler på Centralskolan åk 4-6, 2022-03-01-2023-03-01

På skolan har jag som elev både rättigheter och skyldigheter.

Rättigheter	Skyldigheter
Jag har rätt att bli respekterad av alla.	Jag ska respektera alla på skolan, såväl elever som personal.
Jag har rätt att känna trygghet och att inte utsättas för psykisk eller fysisk kränkning.	Jag har ett gott uppförande, ett vårdat språk, visar respekt och utsätter därmed ingen för psykisk eller fysisk kränkning.
Jag har rätt till garanterad undervisningstid.	Jag passar tider, har med mig rätt arbetsmaterial och använder tiden till lärande.
Jag har rätt till en bra och trivsamt arbetsmiljö.	Jag ser till att hålla rent och snyggt efter mig och använder inte ytterkläder i undervisningslokaler och skolmatsalen.
Jag har rätt till ett bra arbetsklimat i skolan för att kunna göra ett bra arbete.	Jag bidrar till ett bra arbetsklimat och följer givna instruktioner från lärare och annan personal.
Jag har rätt till lunch varje dag.	För att jag ska leva hälsosamt äter jag inte godis och dylikt under skoltid I matsalen har jag gott bordsskick. Jag tar inte mer mat än jag orkar äta upp. Jag lämnar min plats ren och städad efter mig.
Jag har rätt till en mobiltelefonfri läromiljö. Jag tar med min mobiltelefon och annan elektronisk utrustning på eget ansvar till skolan	All elektronisk utrustning skall vara avstängd under lektionstid om inte annan överenskommelse finns mellan skolan och hemmet. Jag lämnar elektronisk utrustning till läraren vid skoldagens början. Jag får tillbaka den när skoldagen är över.
Jag har tillgång till en studieplats/bänk.	Jag ansvarar för min studieplats/bänk och mina värdesaker. Jag respekterar skolans och andras saker. Om jag förstör eller skadar andras saker blir jag/mina vårdnadshavare ersättningskyldiga.
Jag har rätt till en drogfri miljö.	Jag får inte använda tobak eller andra droger.

Som förälder kan du förvänta dig av oss...

- att all personal arbetar för att ditt barn ska känna trygghet i skolan
- att vi arbetar för en lugn och trivsamt arbetsmiljö
- att vi tar kontakt med dig om något särskilt händer
- att vi ingriper mot alla former av kränkningar
- att vi bryr oss om ditt barn

Vi förväntar oss av dig som förälder...

- att du hjälper ditt barn ta ansvar för skolarbetet
- att du ser till att barnet kommer i tid
- att barnet är utvilat och har ätit frukost
- att du står bakom på den värdegrund vi arbetar för i planen mot kränkande behandling
- att du meddelar oss om ditt barn råkat illa ut under skoltid
- att du meddelar oss om ditt barn gjort någon annan illa under skoltid
- att du anmäler till skolan när ditt barn är sjukt eller frånvarande av andra orsaker

Det här händer om eleven bryter mot ordningsreglerna:

Konsekvenser av ett oacceptabelt beteende är att elevens rättigheter kan inskränkas. Ovanstående skyldigheter gäller även vid besök på annan skola, studiebesök, friluftsdagar och andra liknande tillfällen.

Vid upprepade sena ankomster eller störande beteende så blir konsekvensen detta:

1. Klasslärare/annan skolpersonal kontaktar och informerar vårdnadshavare snarast.
2. Klasslärare/annan skolpersonal informerar arbetslag, ledning och elevhälsa.
3. Åtgärdsplan upprättas vid behov.
4. Om åtgärdsplanen inte följs kallar skolledning eller elevhälsa till möte där elev, vårdnadshavare, klasslärare, kurator och/eller skolledning medverkar. Uppföljning av åtgärdsplanen görs. Elev och vårdnadshavare informeras om eventuella disciplinära åtgärder inom ramen av skollagen (2010:800). Det kan exempelvis vara skriftlig varning.
5. Om förbättring inte sker av upprepade sena ankomster eller störande beteende beslutar skolledningen lämplig disciplinär åtgärd inom ramen av skollagen (2010:800).

Förtydligande ang. omhändertagande av föremål och åtgärder vid ordningsstörande uppträdande:

Enligt skollagen 5 kap. 22 § får rektorn eller en lärare från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna. I skollagen 23 § står att ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 22 § eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

5 kap. 6 § Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

5 kap. 7 § I grundskolan och grundsärskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

5 kap. 8 § Under samma förutsättningar som i 7 § får en lärare eller rektor i grundskolan och grundsärskolan besluta att en elev ska stanna kvar i skolan under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar.

Sammanställning Perstorps kommuns trivselenkät 2021

Undersökningen utfördes via länk på infomentor. Antal svar 252 st.

Enkäten består av sammanlagt 14 frågor, varav de som kvarstår redovisas och jämförs nedan. Vissa frågor har omformulerats men kan ändå jämföras. Ett par frågor har tagits bort ur enkäten.

Svarsalternativen i enkäten är Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls, Vet ej och Obesvarat. I redovisningen nedan har svarsalternativen Stämmer helt och hållet och Stämmer ganska bra slagits ihop till **Stämmer**. Svarsalternativen Stämmer ganska dåligt och Stämmer inte alls slagits ihop till **Stämmer ej**.

All statistik räknas i procent	Stämmer 17/18	Stämmer ej 17/18	Stämmer 18/19	Stämmer ej 18/19	Stämmer 19/20	Stämmer ej 19/20	Stämmer 20/21	Stämmer ej 20/21	Stämmer 21/22	Stämmer ej 21/22
Delaktighet och elevinflytande										
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter	69,7	13,7	70,5	13,4	81,3	10,6	81,5	9,0	77,4	11,1
Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter	80,1	7,6	78,4	6,7	85,3	5,6	87,9	2,6	80,7	10,3
Ordningsregler										
I min skola följer eleverna de ordningsregler som finns	44,2	42,4	53,7	30,8	58,4	35,9	56,8	36,2	64,9	27
Mina lärare ser till att ordningsreglerna på skolan följs	71,6	13,9	75,2	8,8	85,7	7,7	83,0	9,2	89,5	4,4
Studiero										
Jag har studiero på lektionerna	64,4	17,1	66,9	17,0	78,1	12,0	77,1	14,1	79,5	14,5
På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet	50,2	37,6	54,0	32,8	47,9	43,7	-	-	42,7	47,6
Trygghet elever										
I min skola finns det elever som jag är rädd för	25,4	62,0	21,2	57,7	20,2	73,9	11,6	82,2	18,6	73
I min skola finns det vuxna som jag är rädd för	9,7	75,2	10,1	75,2	9,6	85,7	6,7	86,1	10,9	79,5
Jag känner mig trygg i skolan	66,8	19,6	68,9	16,6	79,3	15,4	84,4	8,5	80,7	10,9
Förhindra kränkningar										
De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon har varit elak mot en elev	75,4	14,8	74,0	12,4	85,1	10,6	82,5	10,7	72,3	17
Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev	75,9	9,8	78,8	5,5	88,3	6,4	86,5	7,6	82,5	8,2

Trygghetsvandring på Centralskolan 4-6

- en del av planen mot kränkande behandling

Trygghetsvandring är en metod att få eleverna på 4-6 samtala kring hur skolområdet kan bli tryggare och mer trivsamt. Det offentliga rummet tillhör alla och det är en demokratifråga att kunna erbjuda en trygg och trivsam skoldag. I trygghetsvandringen är det elevernas tankar som är vägledande och det är det som ska styra vandringens upplägg.

Förberedelse i klassen

Resonera i klassen kring de tre frågorna:

- Vad är en trygghetsvandring?
- Varför ska vi göra en trygghetsvandring?
- Vilka ska vara med?

Diskutera:

- Vad är trygghet?
- Vad är det som gör att man känner sig trygg på en plats?

Låt eleverna resonera kring platser på skolområdet genom att ge två exempel; en plats där man trivs och en plats som känns obehaglig att vistas på. Försök att tillsammans reda ut vad det är som gör att platserna känns på ett visst sätt. Är det vad platsen kallas, utformningen, användningen, människorna som rör sig där, belysningen, sikten, ljuden etc.

Eleverna markerar på en karta de platser som de tycker är viktiga att stanna på. Låt eleverna dokumentera genom att skissa och skriva på kartan, individuellt eller i grupp. Kartorna lämnas till Läraren som gör en "rutt" utifrån elevernas önskemål.

Hela klassen går sedan "rutten" och eleverna redovisar vad de skrivit medan man går, så man även får en diskussion medan man är ute.

Jobba vidare

Ge eleverna andra roller när de analyserar platsen:

Du är med dina kompisar/ Du är ensam

Det är soligt och varmt/ stormigt och regnigt/snöigt och halt

Det är morgon/eftersmiddag

Låt eleverna göra en presentation och berätta utförligt om platsen med hjälp av text, teckningar och karta. Skissa tillsammans på förbättringsförslag och berätta varför platsen bör förändras.

Lämnas klassvis till rektor i ett dokument.